

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Bellegambe è Societate Jesu Theologi,
Enchiridion Theologo Practicum Tripartitum, De Ivbilæo
Ecclesiastico**

Bellegambe, François

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Sectio VIII. De Commutatione Et Prorogatione Operum Præscriptorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42093

198 P. 3. De Jubileo extraordinario.
tur satisfacerent pueri per commu-
nionem spiritualem, nisi hæc subro-
gata esset à potente commutare; ut
rectè observat Dianap. 5. tr. 12. R. 17.
cum Fausto, contra Fernandez &
Zanardum.

Rectè etiam monet Layman l. 5.
tr. 4. c. 4. n. 3. post Henriquez l. 8. c. 42.
puerostempore Jubilæi faciliùs ad-
mittendos esse ad sacram Commu-
nionem, ritè instructos.

SECTIO VIII.

DE COMMUTATIONE, ET PRORO-
GATIONE OPERUM PRÆSCRI-
PTORUM.

QUÆST. I. *Quis possit commutare,
& prorogare?*

R. 1. Non potest quis propriâ au-
thoritate ullum ex operibus præscri-
ptis commutare in aliud, etiam me-
lius; multò minùs prorogare. Patet
ex Bullis, & ex Praxi.

R. 2. Potest Confessarius approba-
tus juxta dicenda *Seçt. sequenti*; sed

non

S. 8. De Commut. & prorog. oper. 199
non nisi cum detentis clauſtro perpetuo, carcere, morbo, aut alio quocumque juſto impedimento. Nam plus non concedunt Bullæ.

Et impedimentum quidem debet eſſe tale, ut junctum ſit ſaltem notabili, ſeu magnæ & gravi difficultati, quæ cenſeatur impotentia. Nam Bullæ dicunt, *Qui opera ſuprà expreſſa præſtare nequiverint. Vide Gobat n. 99. & ſeqq.*

Q. 2. An omnia opera præſcripta poſſint commutari, & prorogari?

R. Affirmativè, attentis ſaltem Bullis poſterioribus, quæ nullum opus excipiunt.

Poteſt igitur & confeſſio commutari; ut rectè Lugo n. 118. contra Filiucium n. 271. malè ſupponentem non poſſe dari legitimum impedimentum ad eam commutandam. Poteſt enim verò dari tale impedimentum, ut in carcerato, ad quem nullus pateret Confeſſarii acceſſus, &c.

Poteſt & Communio commutari in eo, qui peractis omnibus aliis vole-

200 P. 3. De Jubilæo extraordinario.
bat communicare die Dominico,
qui erat terminus hebdomadæ; sed
inadvertenter aliquid manducavit,
aut bibit. Diana p. 3. tr. 4. R. 152. cum
Graffio, Henriquez, Sanctarello; Go-
bat n. 112.

*Q. 3. Quid, si Confessarius commutâ-
rit ob causam insufficientem quidem à par-
te rei, habitam tamen ab ipso bonâ pro sus-
ficienti?*

R. Valebit nihilominus commuta-
tio, nec periclitabitur Jubilæum. Ta-
lis censenda est mens Pontificis con-
cedentis facultatem. Aliàs inquietæ
redderentur conscientiæ Confessario-
rum & Pœnitentium, præsertim,
quando his est impertienda Absolu-
tio à reservatis, aut censuris

Nota, non requiri tantam causam
ad proroganda opera, quanta ad ea
commutanda. Gobat n. 107. ex Fil-
liucio n. 271.

Q. 4. In qua opera commutari possunt?

R. In opera pietatis, quæ pœnitens
præstare poterit, æqualia moraliter,
etiam aliunde debita, v. g. ex præce-
pto Ecclesiæ, voto, &c.

Istam

Istam autem æqualitatem, rectè
censet Gobat n. 109. spectandam esse
non tam in ordine ad præstantiam ip-
sius operis specificam aut pœnalita-
tem, quàm in ordine ad finem à Pon-
tifice intentum. Spectanda etiam est
pœnitentis conditio, ut satis clarè
exprimit Bulla dicens, injungenda
sunt alia opera, quæ ipsi Pœnitentes
præare possint, haud dubiè, sine gravi
incommodo.

Unde etiam jejunium, ait Henri-
quez l. 7. c. 10. n. 6. potest commuta-
ri in eleëmofynam, quæ brevi tempo-
re datur. Et Pellizarius Tract. de Mo-
nialibus, c. 9. n. 21. §. Moneo II. Si ali-
qua, inquit, Monialis egrotet tempore
Jubilæi, potest Confessarius ab eâ electus,
si brevi sit convalitura, ei differre consecu-
tionem Jubilæi ad aliud tēpus proximum,
ex verbis Bullæ; vel, durante tempore Ju-
bilæi, opera præscripta, quæ ab ipsâ impleri
non possunt, commutare in aliud opus pium
ut visitationem Ecclesiarum, in recitatio-
nem alicujus brevis orationis coram aliquâ
Imagine; jejunia, in aliquas breves pre-

202 P. 3. De Jubileo extraordinario.
ces, aut etiam in ipsam sufferentiam infirmitatis; Communionem Sacramentalem, si fieri non posset, in Communionem spiritualem.

Collige, non esse hinc meticolosè & scrupulosè Confessario agendum; sed bono modo, & ut hinc & nunc videtur posse injungi, & commodè fieri. Unde etiam Authores nonnulli, subinde loco *commutare*, utuntur verbo *dispensare* in operibus præscriptis; ut nimirum ostendant, etiam commutationem fieri in aliquantò minorâ, ex benignâ Pontificis Indulgentiâ.

Neque opera illa necessariò faciendâ sunt iisdem diebus, quibus faciendâ opera præscripta. Unde jejuni-um Sabbathi v. g. potest commutari in aliud opus pium, quod fieri possit. Feriâ quintâ; Sufficit enim quòd opera subrogata fiant, intra hebdomadam, seu tempus consequendæ Indulgentiæ.

Hinc ipso etiam Sabbatho possunt commutari opera, quæ præcedentibus diebus fieri debuissent. In Bullâ
enim

S. 8. De Commut. & prorog. oper. 203
enim non restringitur quoad hoc fa-
cultas commutandi. Lugo n. 120. Go-
bat n. III.

Q. 5. Ubinam, & quando facienda sit
ista commutatio & prorogatio?

R. 1. Potest fieri ante vel post, et-
iam extra, confessionem, à quolibet
Confessario ex approbatis, vel præ-
sente, vel etiam absente; etiam ab eo,
cui non cogitas confiteri. Quia ista
commutatio & prorogatio non con-
cernit actum confessionis; & verba
Bullæ dicunt absolutè ut Confessarius
electus commutet. Filiucius n. 273.
Henriquez l. 7; c. 10. num. ult. Th.
Sanchez in Decal. l. 4. c. 54. n. 17. Lu-
go n. 120, Gobat n. 110, 240. &
241.

R. 2. Debet fieri intra tempus Ju-
bilæi, hoc est, duas hebdomadas. Et
ita quidem, ut opera prorogata jube-
antur perfici *intra proximum tempus*,
ut loquitur Bulla, id est, intra duas
hebdomadas, si fieri possit. Gobat, n.
III.

204 P. 3. De Jubilao extraordinario.

Q. 6. An opera subrogata possint etiam in aliud tempus ex causâ prorogari?

R. Videntur posse. Si enim possunt opera præscripta, cur non & subrogata, quando neque hæc intra hebdomadam seu tempus præscriptum impleri possunt? Cæterum videretur tutius, tunc subrogare opera, quæ possent impleri siue dilatione.

Q. 7. An, qui ex incuriâ aut malitiâ omisit opera præscripta in Jubilao, possit ultimo die illud lucrari, & dicta opera à Confessario commutari?

Negat Joannes Præpositus q. 14. De indulgentiis, n. 88. Quia talis non potest moraliter dici impeditus, &c.

Probabilius affirmant Filiucius n. 268. Diana p. 3. tr. 4. R. 152. & p. 5. tr. 12. R. 26. cum Pollacho, Sanctarello, & aliis; Lugo disp. 20. n. 139. Bassæus edit. 3. de Jubil. n. 4. Pellizarius citat. sup. ad q. 4. §. Moneo 14. Georg. de Rhodes De Pœnit. q. 5. sect. 5. §. 6. Arfdekin, &c.

Ratio est: Quia quamvis talis ex suâ malitiâ prædicta opera non peregerit

gerit tempore constituto ; tamen ,
quando ad pœnitentiam accedit, verè
dicitur impotens.

Nec obstat, quòd voluntariè omit-
tens , non dicatur impeditus. *Cap.
Commissio, & Cap. Si quis, de Elect. in 6.*
Quia licèt sit impedimentum volun-
tarium in causâ , tamen tunc non est
voluntarium. Unde, si quis peteret
commutationem, vel dilationem Ju-
bilæi, ob id solùm, quia non vult eo
tempore illud consequi , cùm tamen
commodè posset ; talis non esset ca-
pax illius dispensationis: quia non di-
ceretur impeditus. Verùm si jam omi-
sisset opus tempori addictum, nec ef-
set tempus illud agendi, & pœnite-
ret; non diceretur, impedimentum
amplius voluntarium, sed necessari-
um ex suppositione.

Nec etiam obstat , quòd sit ela-
psum tempus , cui addicta erant je-
junia. Quia datur regulariter Con-
fessario facultas differendi singula &
omnia , eaq; commutandi ; & hæc

206 P. 3. De Jubilao extraordinario.
facultas, ut supponitur, nondum ex-
piravit. Ita Filiucius, & alii.

Collige: Quando poenitens omni-
bus reliquis perfectis, venit ulti-
mâ Dominicâ, seu ultimo die Ju-
bilai, dubitat tamen prudenter con-
fessarius, an sit (si eum absolvat)
permansurus in occasione proximâ
peccandi; potest differre Confessio-
nem & Communionem per aliquot
hebdomadas: & postea eum absolve-
re ab omnibus reservatis. Similiter,
quando ipso tempore Jubilai non
potest fieri confessio integrè, propter
casus intricatos. Diana p. 5. tr. 12.
R. 26. cum Bosio; Gobat n. 114. Vid.
Sanchez De Matrim. l. 8. disp. 15. n. 17.
Eugo De Pœnit. disp. 20. n. 13.

S E C T I O IX.

DE ELECTIONE CONFESSARII.

QUÆST. I. An vi Jubilai possit quilibet sibi eligere Confessarium?

RESP. I. Potest quilibet Sæcularis,